

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LVI (50)
Štev. (Nº) 28

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
17 de julio - 17. julija 1997

„Domača zdravila“

Govor arh. Jureta Vombergarja na domobranski proslavi
v Carapachayu, 29. junija 1997

Pri tej proslavi se spominjamo domobrancev in drugih protikomunističnih borcev, ki so pred 50 in več leti eni padli v boju, drugi pa so bili po koncu vojne pokončani. Spominjamo se jih kot junakov, junakov boja, ki za nas ima pomen, smisel, vrednost, za svet na splošno pa ne, če pod izrazom „svet na splošno“ razumem svetovne medije (se pravi: dnevnike, revije, televizijo), OZN in druge mednarodne politične organizacije, uradno zgodovinske in splošno javno mnenje.

Vsi ti so si edini v tem, da je edini resnični in splošni sovražnik za človeštvo t. im. fašizem. Nikakor pa ne komunizem v svojih različnih variantah. Komunistične zločine danes prikazujejo le kot ekcese fahatičnih, a dobro mislečih idealistov, ki so v veri, da se borijo za boljši svet, sicer postopali kruto, a končno spoznali svoja prižadevanja za utopijo in se mirno umaknili, sestopili z oblasti. Danes ti starčki idealisti mirno sedijo na zapečju in prejemajo visoke pokojnine za svoja zločine, drugi hodijo nabirat gobe in lovijo divjad ali pa v domovih za ostarele pišejo pisma bralcev, v katerih opisujejo svoje podvige in nekaznovano psujejo svoje nekdane nasprotnike.

Fašizem naj bi bil utelešeno objektivno zlo, proti kateremu se je treba boriti z vsemi sredstvi in kjerkoli; utelešeno zlo predvsem za tiste, ki drugače ne priznavajo nobenega objektivnega dobrega in tudi zanikajo možnost obstoja resnice. To je vsakakor psihološko zanimivo: tajijo Boga, priznavajo pa hudiča, ki ga imenujejo fašizem. Kaj je to fašizem? V bistvu je to zanje antikomunizem. Tak je levičarski miselni krog, v katerem se vrtimo že od španske državljanske vojne naprej, ko je boljševiški propagandni stroj Agitprop, kot del taktike Kominforma skoval stigmo: fašizem = antikomunizem, kjer zadnja beseda pomeni prizadevanje za uveljavitev krščanskih vrednot v družbi, po drugi strani pa obramba, predvsem z orožjem v roki, pred revolucijo ali kakršnimkoli voditeljev in osvoboditeljev delovnega ljudstva.

Ta „fašizem“ nima tistega pomena, kot ga najdemo v vsakem normalnem leksikonu, ampak je psovka, s katero se označuje vsak odpor proti katerokoli inačici boljševizma in katerega mednarodni mediji ves čas ostro obsojajo in satanizirajo; a priori odrekajo vsako pravico odpora. To dobro vesta argentinska in čilenska vojska, ki sta bili na zadnjih okopih borbe proti boljševizmu, preden je klavrno zamrl. In to, da so bili boljševiki premagani z njihovo lastno strategijo in metodami, kar je sicer s krščanskega stališča obsojanja vredno, tega ne bodo nikdar odpustili, ne Videli, še manj Pinochetu. Res pa je, če bi v Argentini zmaga gverila, mi ne bi imeli domobranske proslave, danes in tukaj. „Son verdades de Perogrullo“, bi rekli Španci.

Krščanski sopotniki in kolaboracionisti boljševiških podvigov trdijo, da se kristjani ne bi smeli boriti proti nasprotnikom krščanstva ter civilizacije in družbenega reda, ki iz njegovih osnov izhajata. Samo kot en primer naj navedem stavek, ki sem ga bral v poljudni medicinski knjigi „100 domačih zdravil za dušo in telo, I del“, ki

je napisal slovenski zdravnik dr. Jože Ramovš. Takole pravi, ko govori o razmerah med drugo svetovno vojno v Sloveniji: „Kristjani so potegnili za Petrom ‚meč iz nožnice‘ za obrambo Boga, vere in drugih vrednot ter bili deležni Jezusovega svarila Petru v tistem trenutku: ‚Vsi, ki primejo za meč, bodo z mečem pokončani‘“. S tem citatom iz svetega pisma, ki je točen po črki, ne pa po duhu evangelijev, hoče razvrednotiti vso veličino protikomunističnega odpora in tragedije našega naroda, katerih se jih mi danes spominjamo. Kot da ne bi vedel, da so komunisti pobili na najbolj okrutne načine več kot 1000 nedolžnih ljudi na Dolenjskem, predno so se osnovala vsake straže za obrambo; kot da kristjani ne bi imeli pravice braniti sebe, svojih družin in svojega naroda (braniti tudi z orožjem v roki, dokler imajo kako možnost uspeha, seveda, drugače bi bil kolektivni samomor, kar pa ni krščansko). Z enim stavkom, kot z zamahom roke, takole cinično razvrednoti tudi vsako prizadevanje kristjanov za preživetje, tako za nazaj v zgodovini kot za naprej.

Za uporabo citatov, kot je Ramovšev, se lahko skriva marsikaj. Lahko je zmeta, v katero je zapadel Martin Luter, ko je trdil, da se kristjani ne smejo upirati Turkom, ki so napadali Evropo, češ, da to pomeni zoperstaviti se volji Boga, ki z njihovo pomočjo kaznuje grehe kristjanov. To tezo je takratni papež (Leon X v buli „Exsurge Domine“ l. 1520) obsodil kot heretično. Obstajajo različni psihološki razlogi, ki skušajo opravičiti pasivno držo pred zlom, recimo, želja se izogniti se borbi in s tem žrtvati in trpljenju. Lahko so pa politični razlogi, namerno skovani argumenti, da vzbudijo defetistično držo nasprotnikov, v našem primeru kristjanov, še posebej katoličanov. Pravijo, da preganjanje kristjanov ni zlo, da je normalno ali celo nujno stanje za Cerkev, da bi morali biti kristjani še hvaležni svojim preganjalcem, ipd. Predstavljajo „peto kolono“ znotraj katoliške Cerkve.

Požvižgam se na nasprotovanje, zasmevanje in psovanje komunistov, preoblečencev, prizadane pa me posmeh in zavažanje bratov po veri in narodnosti, kot je omenjeni zdravnik ali naslovni škof Grmič v svojih prejšnjih ali najnovejših izjavah. Sklicujejo se na Kristusove besede, svoje zadržanje prikazujejo kot nekaj pristno krščanskega, kot izraz evangelijskega duha, kot stara resnica, ki izhaja iz prakse Kristusove Cerkve, oznanjajo sprejetje poraza kot neko božje načelo.

(Omenjene Kristusove besede: ‚Kdor se bo z mečem boril, bo z mečem pokončan‘ pa po njihovem mnenju - Bog vedi, po kakšni miselni akrobaciji - ne veljajo za ameriške kristjane, ki so premagali nemške naciste ali za kristjane - partizane, ampak zgolj in ekskluzivno za brate po veri in narodnosti, ki so se drznili upreti komunizem).

Taki so argumenti in način mišljenja t. im. „krščanskih socialistov“, oporečnikov znotraj katoliške Cerkve, nasproti t. im. „klerikalcem“, to je, katoličanom, ki sledijo papežu in njegovim smernicam. Celo Nad. na 3. str.

DZ sprejel spremembo 68. člena ustave

Poslanci državnega zbora so v ponedeljek, 14. julija na izredni seji po izredno dolgi in polemični razpravi sprejeli spremembo 68. člena ustave. Od 85 navzočih poslancev je za spremembo glasovalo 81 poslancev, eden pa je bil proti. S tem je bilo tudi zadovoljeno določilo, da se sprememba ustave sprejema z dvotretjinsko večino. Državni zbor je do zdaj že sprejel del zaščitne zakonodaje, ki bo nadomestila drugi odstavek 68. člena ustave.

Predvsem predstavniki opozicijskih strank so v debati vladi očitali, da je v preteklosti naredila veliko napak, katerih posledica je, da Slovenija vstopa v Evropsko zvezo na diskriminatoren način in za to plačuje bistveno višjo ceno, kot bi jo lahko, ter da je zamujala čas.

Vincencij Demšar (SKD) je dejal: „Bojim se, da tisti, ki so se pogajali z Evropo, imajo premalo radi Slovenijo, sicer bi bili bolj trdi pogajalci. Zato bi morali zamenjati pogajalce ali pa naj ti zamenjajo metodo pogajanja. Sam se zavzemam za Evropsko zvezo, vendar skupnost evropskih narodov, kar pa je nekaj drugega kot gospodarska pridobitna profitna skupnost.“

Novo besedilo 68. člena:

Tujci lahko pridobijo lastninsko pravico na nepremičninah pod pogoji, ki jih določa zakon, ali, če tako določa mednarodna pogodba, ki jo ratificira državni zbor, ob pogoju vzajemnosti. Zakon in mednarodno pogodbo sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino vseh poslancev.

Po STA

„Ura evropske resnice za Slovenijo“

Skupina slovenskih intelektualcev, umetnikov in znanstvenikov je javnosti naslovila odprto pismo z zgornjim naslovom. V njem ugotavljajo, da Slovenija sedem let po prvih demokratičnih volitvah vse bolj zaostaja za evropskimi kulturnimi in demokratičnimi standardi. Pismo je podpisalo 31 osebnosti: med njimi pisatelj in član SAZU Drago Jančar, slikar in član SAZU Janez Bernik, predsednik prvega slovenskega parlamenta dr. France Bučar, član SAZU dr. Stane Gabrovec in Kajetan Gantar, odvetnik Drago Demšar, pisatelj in

prevajalec Janez Gradišnik, pesnik in glavni urednik Nove revije Niko Grafenauer, pisatelj Andrej Hieng, dr. Andrej Inkret, dr. Milček Komelj, pisatelj Lojze Kovačič, skladatelj, profesor Lojze Lebič, predsednik Slovenske matice dr. Joža Mahnič, župnik mag. Janez Pogačnik, profesor in predsednik prve koalicije demokratičnih strank Demos (1989-1991) dr. Jože Pučnik, ljubljanski nadškof in slovenski metropolit v pokoju dr. Alojzij Duštar, kipar, profesor Drago Tršar, filozof dr. Ivan Urbančič ter pesnik Dane Zajc.

Zgodilo se je v Sloveniji

OBISK ZUNANJE MINISTRICE ZDA

Ameriška državna sekretarka Madeleine Albright je prišla na kratek tolažilni obisk v Slovenijo v soboto, 12. julija. Na srečanju s slovenskim vodstvom v Ljubljani je izjavila, da bo Slovenija sprejeta v Nato v drugem krogu, če bo pospešila politične in gospodarske reforme, zboljšala pripravljenost vojske in prevzemala več odgovornosti za varnost na območju, kjer leži. S tem je jasno dala vedeti, da Slovenija v izvajanju politične demokracije daleč zaostaja za drugimi državami, saj še ni prekinila s staram komunističnim režimom, saj so njegovi predstavniki še danes neprekinjeno na visokih mestih.

DRNOVŠEK V MADRIDU

Premier Janez Drnovšek se je ob srečanju voditeljev držav članic Nata pogovarjal z več predsedniki in v teh pogovorih prejel veliko pozitivnih odzivov, glede Slovenije in zavezo, da bo Slovenija v Nato povabljen ob naslednji širitvi, predvidoma leta 1999. Po Drnovškovi oceni so zagotovila voditeljev držav članic Nata za Slovenijo „zelo spodbudna“, dodal pa je, da tudi pri prihodnji širitvi obstaja nevarnost, da bi Slovenijo znova obravnavali v svežnju s katero drugo kandidatko, zato je v pogovo-

rih opozoril, da želi individualno obravnavo Slovenije po njenih lastnih zaslugah, ne v skupini držav.

Slovenski krščanski demokrati pa izpad Slovenije iz prvega kroga širitve zveze NATO razumejo kot rezultat napačne slovenske zunanje in notranje politike. To je največji neuspeh vladajoče koalicije. Zapravljena priložnost, da bi se Slovenija dokončno politično in varnostno umestila, zahteva zamenjavo neučinkovite vlade, najprej pa odstop zunanega ministra.

LESTVICA TVEGANJA

Slovenija je v julijski številki publikacije Dun and Bradstreet International Risk na lestvici pokazateljev deželne tveganja uvrščena na prvo mesto, enako kot češka. Medtem ko je Slovenija obdržala oceno DB3a, je ocena češke zdrsnila iz prvotne DB2d na DB3a. Na lestvici pokazateljev deželne tveganja je najboljša ocena DB1, najnižja pa DB7. Ocena DB3 pomeni ustrezno oziroma zadovoljivo sposobnost države za plačilo obveznosti.

POGAJANJA O NASLEDSTVU

Mednarodni posrednik za pravno nasledstvo nekdanje Jugoslavije sir Arthur Nad. na 3. str.

Ena mojih naslednjih poti bo v Argentino

Pogovor z državno sekretarko za Slovence po svetu
Mihaelo Logar

Imate kake posebne načrte za odnos Slovencev po svetu do matične Slovenije?

Prvo lahko ponovim ugotovitev, da matična dežela nima izdelane strategije do Slovencev po svetu, zlasti do tistih, ki so v oddaljenih državah. Do zamejstva smo to v zadnjem letu poskušali ugotoviti in je v resnici storjen korak naprej. Nekaj podobnega bo potrebno storiti, da se formalizira ta odnos države do Slovencev po svetu. Ne bi želela zelo hiteti, ker potrebujem čas in tudi zelo konkretne priprave. Prvo je Slovence po svetu priznati kot subjekt, zato potrebujem čim več informacij od njih, kaj želijo in kako želijo, da se tudi ta odnos formalizira.

Kaj po glede Argentine in Slovencev v njej? Imamo svoje posebnosti, jih morda poznate?

Moram priznati, da so ravno Slovenci v Argentini točka, s katero sem najmanj seznanjena. Tam je tudi edini kontinent, ki ga nisem obiskala in zato tudi ni bilo nikoli direktnega stika, ki pa je ravno izredno pomemben. Vas poznam samo preko časopisa in določenih oddaj. Tak konkreten stik je važen in brez njega nobena odločitev na tem področju ne more biti sprejeta. Zato bo ena mojih naslednjih poti tudi v Argentino, da tako zapolnim vrzel v mojem poznavanju ter se srečam z ljudmi. Vesela sem vsake informacije, vsake sugestije, ki mi jo bodo dali.

Res bi si želeli, da bi na licu mesta spoznali, kaj delamo, kaj mislimo. Morda mislite priti kmalu?

Mislím, da se bodo v prihodnjem letu stvari že toliko uredile tu v uradu, da lahko načrtujem tudi bolj izčrpno spoznavanje vas v Argentini.

Da govorim še o sebi. Že drugič je letos vaš urad skupaj z uradom za informacije pri vladi pripravil sestanek urednikov slovenskih časopisov po svetu. To je za nas zelo koristno za zblížanje Slovencev po vsem svetu. Mislíte s takimi seminarji nadaljevati?

Na vsak način. Če so udeleženci takih srečanj zadovoljni, potem mislim, da smo našli točko, na kateri želimo nadaljevati. Druga takih točk je srečavanje učiteljev, kar je bilo zelo pozitivno sprejeto, načrtujemo pa še nekaj takih in podobnih akcij. Tudi tu bi bili veseli vsake sugestije, kdo bi naj se še srečeval in na kakšen način.

Najlepša hvala za vaš pogovor, ko pa pridete v Argentino, bomo naredili novega, ko boste že bolj seznanjeni z našimi problemi.

Pogovarjal se je Tine Debeljak

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

V sredo, 9. julija je bil državni praznik argentinske neodvisnosti. Kot je že tradicija, je predsednik z vso vlado pohitel v buenosairesko katedralo, kjer so odmolili slavnostni *Te Deum*. Običajno je tudi, da kak predstavnik cerkvene hierarhije izreče priložnostne besede. To pot je Menem moral poslušati zahtevo po večji socialni pravičnosti vlade, pa tudi po izpolnjevanju „dolžnosti s poštenostjo, prozornostjo in sposobnostjo, ne toliko zaradi osebnih poželjenj ali sanj o neki utopični in bodočnosti Argentini, temveč zaradi temeljnih in realnih potreb vse narodne skupnosti“. Pač v premislek sedanjim in bodočim vladarjem.

NOTRANJI BOJI, HUDI BOJI

Ni bil to edini opomin Cerkev v zadnjih dneh. Zabeležili bi lahko še več glasov, ki prav rotijo, naj se vladni močje in vladna stranka vsaj zaenkrat odrečejo hudim notranjim spopadom. Ti spopadi, med katerimi prednjači že večkrat omenjeno nasprotje med predsednikom Menemom in buenosaireskim guvernerjem Duhaldejem, že resno ogrožajo normalen razvoj ustavnega življenja. Po besedah kordobskega kardinala Primateste je „preveč bojov za oblast“, tako v stranki sami kot med njenimi veljaki, kakor tudi med različnimi socialnimi skupinami, kot na primer trenje med sindikalisti in podjetniki. Kar pa se vlade same tiče, gotovo obstaja v cerkvenih krogih strah, da bi „kanibalski spopadi“ za bodočo predsedniško kandidaturu tako okrnili osebnost in veljavnost sedanjega predsednika, da bi bila zadnja doba njegovega vladanja podvržena kaosu.

Težko je hudiča izganjati z Belcebubom. In vendar nekaj takega poizkuša Duhalde, ko nenehno napada vlado, katere del je on sam, in katere delovanje mora podpirati. Zato ti nenehni sporeki in prav tako ponavljajoče se sprave. Sedanje premirje je najresnejše od vseh, kar smo jih doživeli doslej, a jasno je, da bo trajalo le do oktobra.

V sami peronistični stranki se vedno bolj pogosto slišijo glasovi, ki svarijo pred „alfonsinizacijo“ zadnjega dela Menemovega vladanja. V spominu vseh je, kako je tedaj radikalni predsedniški kandidat Angeloz napadal delovanje vlade in dejansko Alfonsinu spodnašal enega ministra mesečno, dokler ni položaj postal tako neznošen, da je spričer peronistične zmage Alfonsin moral pustiti vlado še pred ustavnim rokom. Tu je vprašanje, koliko ministrov je že vrigel Duhalde, in koliko jih še bo.

VSE ZA PROIZVODNJO

Zapísali smo, da se trenutno tako predsednik kot guverner precej resno držita sklenjenega premirja. A Duhalde ne more mirovati, ko vidi, kako ugled vlade pada in kako pereči socialni problemi porivajo glasove v naročje opozicije. Njegova žena Hilda je še vedno na čelu raznih anket za oktobrske poslanske volitve. A številke nikakor niso take, kot bi jih guverner želel. Njegova zmaga v provinci Buenos Aires mora biti tako prepričljiva, da bo Menemu odvzel vsako željo ponovne kandidature. To pa se danes še ne kaže.

V takem stanju Duhalde namesto Menema napada gospodarskega ministra. Roque Fernández je bil zadnji teden najbolj priljubljena guvernerjeva tarča. Snov prerokanja je bilo že večkrat zahtevano „ministrstvo za proizvodnjo“. Guverner vztraja na tej ideji, češ, da bi bila to najbolj uspešna poteza za boj proti brezposelnosti. Duhaldeja sicer skrbi oktober, a še bolj ga skrbi leto 1999, ko bodo predsedniške volitve. Dotlej mora biti po njegovem vsaj delno rešen problem brezposelnosti. Te dni so

sicer nove statistike pokazale, da je ta nekoliko padla in sicer za 1,1 do 1,4 %. A to je še vedno nevzdržno za državo, kot je Argentina, kjer se reaktivacija pozna le v makroekonomskih podatkih, kaj malo pa njeni sadovi pridejo do navadnega ljudstva.

To zadevo novega ministrstva je Duhalde peljal precej daleč, tako daleč, da je končno moral poseči vmes sam predsednik, ki je moral odločiti med tem, kar je zahteval „prijatelj in zaveznik“ guverner, in položajem, na katerem je vztrajal Roque Fernández. Znova je Menem pokazal, kako zna salomonsko reševati slične probleme. Res je ukrenil, da je bil volk sit in koza cela: novega ministrstva ne bo, pač pa bo posebno državno tajništvo, ki bo skrbelo za proizvodnjo in njen razmah. Prav tako je Duhalde dosegel, da bo posebno državno tajništvo zadolženo za majhna in srednja podjetja, ki so najbolj prizadeva vsled nastalega položaja.

A težav ni konca. Opozicionalni sindikati se vedno bolj aktivno udeležujejo in pritegajo vedno večje število nezadovoljnih prebivalcev. Zadnje protestno zborovanje, ki so ga uprizorili na majskem trgu v petek, 11. t.m. je zbralo 25.000 ljudi, raznih sindikatov in levičarskih političnih skupin, pa tudi precejšnje število nevrščenih pošameznikov.

IZHOD VEDNO LE ZA SILO

In kot je že običajno, namesto da bi poskušali vse zadeve kako resno rešitev, iščejo političnih pasti, ki naj bi vladi olajšale volilni položaj. In kaj je sedaj iznašla vlada? Predlog, naj bi podelili volilno pravico mladim od izpolnjenega 16. leta dalje. Vlada upa, da bi ta „dar“ omenjeno plast prebivalstva nagnil, da bi se na volitvah izrekel za vladno stranko.

Izvedba tega predloga je nemogoča v teku letošnjega leta. Čika torej na predsedniške volitve leta 1999.

In kdo je predstavil to najnovejšo vladno idejo? Nihče drugi kot poslanec Yomas, ki katerega roke gredo najsrčnejše predsednikove želje. On je tudi svojčas predložil osnutek za ponovno spremembo ustave, ki bi Menemu odprla vrata do nove predsedniške dobe. Kako bo pa s tem novim predlogom, je še težko ugotoviti. Zaenkrat so vsi resni socialni krogi proti, ker vse le preveč diši po volilnem golažu.

Zlasti pa so vedno bolj številni glasovi, ki zahtevajo, naj vlada vendar že pozabi na volitve in nekoliko bolj resno vzame v roko težke probleme družbe. Eden teh je gotovo delavska fleksibilizacija, zadeva, ki se vleče že dolga leta, pa jo predsednik zaradi volilnih namenov še nikoli ni izpeljal do konca.

Za konec omenimo še drugo zadevo, ki je vlada tudi ne zna rešiti in ki se vleče že dolga leta. Gre za napad na izraelsko poslaništvo. Tam je 17. marca 1992 eksplodirala bomba, ki je povzročila popolno porušenje poslopja in desetine mrtvih. Raziskovanje tega atentata je izključna skrb Vrhovnega sodišča, ki pa vsa ta leta ni mnogo naredilo. Kot je pred kratkim obtožil član parlamentarne komisije, niso znani niti osnovni podatki o tem atentatu, začeti s tem, da se ne ve, kakšne vrste eksploziva so storilci uporabili, ni nobene važne sledi, ki bi jo vedno raziskali, itd. Sedaj vlada zahteva, zaradi zunanjepolitičnih interesov, naj bi Vrhovno sodišče obtožilo Iran, člani sodišča se pa temu upirajo. Tako, po eni strani, najvišji sodni organ vendar enkrat brani svojo avtonomijo, po drugi strani pa je popolnoma jasno, da ni storil ničesar, da bi atentat vsaj nekoliko resno raziskal. Pač, to je le eden izmed primerov neresnega delovanja. A takih primerov je nešteto...

Nasilna smrt župnika

Dne 8. julija so uslužbenci Policijske postaje Grosuplje dobili obvestilo, da je bil v župnišču v kraju Velika Račna pri Grosupljah najden mrtev župnik. Zadane poškodbe na telesu so bile tako hude, da tudi takojšnja zdravniška pomoč ne bi bila uspešna. Na podlagi okoliščin in izbranih obvestil sklepajo, da bi bil motiv dejanja lahko premoženjska korist, čeprav zaenkrat še ni ugotovljeno, da bi iz cerkve in cerkvi pripadajočih objektov karkoli pogrešali. Obvestila, ki bi lahko služila namenu preiskave, so zbirali tudi v dveh romskih taborih

v okolici Grosupljega.

Nadžkof dr. Franc Rode je obiskal načelnika kriminalistične službe UNZ Ljubljana Marjana Erhata, ki vodi preiskavo o smrti pokojnega župnika. Načelnik je potrdil, da je šlo za nasilno smrt, in nadškofu zagotovil, da si pristojne službe prizadevajo, da bi našle storilca ali storilce. Nadškof je načelniku omenil, da je v zadnjih letih to že tretji primer nasilne smrti duhovnikov v ljubljanski nadškofiji in da Cerkev pričakuje, da bodo pristojne službe storile vse, da bi čimprej odkrile storilce.

„Domača zdravila“

Nad s 1. str.

tako daleč gredo v svojem nasprotovanju v smislu reka „mors tua, vita mia“ (češ, ti umri, da bom jaz živel), da podpirajo gibanja in akcije, ki so naravnost nasprotna krščanstvu.

Pred par tedni smo mogli slišati očiitek Svetovnemu svetu Cerkva (Consejo mundial de Iglesias), da je desetletja podpiral, moralno in finančno, vsako revolucionarno gibanje ali gverilsko akcijo, ki se je pojavila v Južni Ameriki (seveda samo v katoliških deželah, ne v protestantskih ali pravoslavnihi!) in sicer očiitek od samega kardinala Ratzingerja, kar je povzročilo ogorčeno trganje oblačil in zanikanje prizadetih, češ, da so se borili za človečanske pravice, proti vojaškim diktaturam, ipd. Ne spominjam se, da bi kdaj slišal, da bi omenjeno združenje krščanskih cerkvá podprlo kako protikomunistično gibanje ali da bi nudilo podporo preganjanim kristjanom za železno zavěso...

Ni moj namen razvijati teoloških argumentov proti katoliškemu oporečništvu, ki je danes v Sloveniji in drugod po svetu zelo razvito in aktualno. Že normalen zdrav čut pove, da ima človek pravico braniti sebe in svoje, kadar je napaden. Vendar, čeprav posameznik more žrtvovati svoje lastno življenje za dobro bližnjega ali naroda, nihče nima pravice žrtvovati svoje družine ali skupnosti, za katere je odgovoren. Mladi slovenski fantje, ki so bili mobilizirani v nemško vojsko, so se zavedali, da če se uprejo, bodo s smrtjo kaznovani oni in njihova družina. „Manj strašna moč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužni dnovi“, Prešernov verz, ki smo ga velikokrat slišali ali deklamirali, more biti zelo zavajajoč. Lahko velja za odločitev posameznika, ne pa za narod. Dokler narod obstaja, je še vse mogoče...

Današnja slavnost ima pomen za nas in za vesoljno krščanstvo, čeprav je že 50 in več let od dogodkov, ki se jih spominjamo. Za nas še posebej, ker nas označuje, identifikira kot tisti del slovenskega naroda, katerega skupno trpljenje in usoda povezuje v enaki ali še večji meri kot skupni jezik, vera in običaji. Po drugi strani pa opozarja, da je še vedno (oziroma, da je spet) aktualno to, kar se je pri nas godilo že pred tolikimi leti. Komunizem ni propadel, ni bil premagan, preoblekel se je. Pojavlja se v novi obleki pri zadnjih volitvah v Franciji, jutri morda v Italiji, v Nemčiji. Na Kitajskem je še vedno živ in v polni formi. To, kar se je pri nas godilo pred 55. leti, se zna jutri še marsikje. Naši borci proti komunizmu ka-

žejo pot katoličanom jutrišnjih dni.

Za naš narod v domovini, ki je po božji milosti dosegel državnost - in kar te dni z veseljem in hvaležnostjo praznujemo - je spomin na travmatično polpreteklost resen opomin. Slišali smo, da „imamo Slovenci ene revolucije dovolj“. Ni res! Revolucija je bila odveč, nič pozitivnega ni prinesla, le strašno trpljenje med svojim potekom in kasneje, do današnjih dni. Neposredni krivci imajo možnost, da priznajo krivdo in se spreobrnejo. Le tako je možna sprava med Slovenci, kar je edino poročstvo obstoja naroda in države. Če ne vedó, kako to opraviti, naj vprašajo Špance ali Nemce, ki so bili pred podobnim izzivom. Naši verski voditelji, ki imajo mnogo zvez s cerkvenimi krogi v Nemčiji, naj poizvejo, kako so oni dosegli spravo med nemškimi demokrati in njihovimi sonarodnjaki nacisti. Je Cerkev obžalovala eventualne krivice, ki jih je povzročila nacistom? Ali tudi oni razlikujejo med „dobrimi“ nacisti in „slabimi“ nacisti, kjer so „dobri“ tisti, ki so se v „dobri veri“, borili za „dobro“ svoje domovine in niso ničesar vedeli o zločinih „slabih“ in se tudi nikakor ne čutijo odgovorne za lumparije „slabih“? So morda Nemci sadili „hraste sprave“? Kakšne skupne spomenike so postavili? Kako so opravili z „revanšizmom“ in s „preštevanjem kosti“? Kako s poimenovanjem mest, trgov, ulic, ustanov ali pevskih zborov, z vrnitvijo zaplenjenega premoženja, s šolskimi učbeniki? Ali njihovi vladarji tudi poznajo več resnic in koliko?

Rad bi bil med tistimi, ki bodo praznovali spravo v Sloveniji. Imam pa trpek občutek, da tega ne bom doživel, po vsem, kar se je zgodilo v teh zadnjih šestih letih samostojnosti in demokracije. Tak kot je položaj v svetu, v moji domovini in v deželi kjer živim, z grenkobo v srcu ugotavljam, da ni mesta za optimizem, za pesimizem pa tudi ne, če sem res kristjan. Realizem naj bi vodil kristjana v ocenjevanju in presojanju. Krščanski realizem pa ne izključuje čudežev, ki jih Bog, gospodar zgodovine, v svoji milosti kdaj uporabi (česar pa zgodovinske pisje ne registrira).

Ne moremo si niti predstavljati, kako se bo to zgodilo, kot si leta nazaj nismo mogli predstavljati načina metamorfoze komunizma v Sovjetski zvezi in v vzhodni Evropi, ali načina, kako se bo izcimila slovenska državnost.

Prepričan pa sem, da se bo to zgodilo. Kri naših mučencev ni bila zastoj prelita, ne zanje, ne za narod, katerega so ljubili in za katerega so darovali svoja mlada življenja.

Proslava Dneva državnosti v Bariločah

Tu je že dolga leta običaj, da se uradno proslavi glavni narodni praznik dežel, ki so predstavljane tu po svojih skupnostih; in sicer z udeležitvijo krajevnih oblasti in predstavnikov raznih javnih uradov in ustanov.

Tudi letos smo se v sredo, 25. junija ob dvanajstih zbrali na Plaza de las Colectividades ob navzočnosti bariloškega župana, predstavnice občinskega sveta, predstavnikov Prefektore, Žerdarmerije, delegacij vseh tistih evropskih skupnosti, ki so povezane v Asociación de Colectividades Europeo-Argentinas - z zastavami in narodnimi nošami - ter predstavniki čilenske skupnosti, od Asociación de Sirio - Libaneses in Asociación Anglo Celta.

Točno ob dvanajsti uri sta župan César Miguel in predsednik Slovenskega planinskega društva Jerman ob zvokih vojaškega

klarineta dvignila argentinsko in slovensko zastavo. Po petju argentinske in slovenske himne je pa Matjaž Jerman v zelo jedrnatem nagovoru omenil našo preteklost pod raznimi nadvladami skozi tisočletje ter nakazal našo polpreteklost, kot izvor tukajšnje slovenske skupnosti, ter poudaril nato širokogrudnost te dežele do nas; ki je tudi bila med prvimi, ki je priznala samostojnost sedanje Slovenije, in se je v imenu nas vseh za vse to toplo zahvalil Bariločanom.

Nato smo se vsi navzoči podali v Stan Slovenskega planinskega društva na priloznostno zakusko ob toplim vinu, ki naj bi vsaj nekoliko poravnalo tako zelo mrzlo in vetrovno, akoravno sončno, zimsko vreme tam na Plaza de las Colectividades ter se s tem še bolj utrdile vezi med vsemi bariloškimi prebivalci.

SŽ

Zgodilo se je v Sloveniji

Nad. s 1. str.

Watts je po končanih dvodnevnih pogovorih s slovensko pogajalsko skupino povedal, da o napredku pri sporazumu o nasledstvu za zdaj še ni mogoče govoriti. Dolej se je namreč pogovarjal o pripombah na revidiran osnutek memoranduma samo z makedonsko in slovensko pogajalsko skupino. Kolikšen je morebiten napredek, bo vedel šele potem, ko bo obiskal ostale tri prestolnice - Beograd, Zagreb in Sarajevo. Tudi vodja slovenske pogajalske skupine za nasledstvo dr. Miran Mejak je podobno kot Watts menil, da je „teško reči, ali je bil sestanek v Ljubljani uspešen“. Slovenska stran je v pogovoru z Wattsem, podobno kot že večkrat doslej, poudarila, da morajo glede števila držav naslednic veljati že sprejeti mednarodni dokumenti. To pomeni, da je Jugoslavija razpadla in da je pet enakopravnih držav naslednic.

PREDSTAVNIKI CERKVE PRI DRNOVŠKU

Predsednik vlade Republike Slovenije Janez Drnovšek je sprejel delegacijo predstavnikov Cerkve pod vodstvom ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita dr. Franca Rodeta. Sogovorniki so sklenili, da se ustanovita dve paritetni komisiji, pri vladi in Slovenski škofovski konferenci, ki naj bi pri obravnavi vprašanj v odnosih med

državo in cerkvijo ustrezno nadomestili vlogo mešane krovne komisije. Ob tem so se dogovorili tudi o področjih in načinu delovanja te oblike medsebojnega usklajevanja. Premier Drnovšek in nadškof Rode sta se strinjala, da se druga odprta vprašanja uredijo čimprej, v zadovoljstvo obeh strani, na podlagi obstoječe ustavne in zakonske ureditve ter splošno veljavnih evropskih norm ter v duhu mirnega sožitja in sodelovanja.

PREDSEDNIK ITALIJE V SLOVENIJI

Na prvem uradnem obisku v Sloveniji je italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro na skupni čašnikarski konferenci s slovenskim kolegom Milanom Kučanom izjavil, da Italija do Slovenije čuti intenzivno prijateljstvo in prepričano podpira njeno vključitev v EZ in zvezo NATO. Predsednika sta se strinjala, da morajo imeti manjšine aktivno vlogo v meddržavnih odnosih.

Predsednik Scalfaro se je že sešel tudi s premierom Janezom Drnovškom, ki je izrazil zadovoljstvo ob dobrem razvoju odnosov med državama. Tudi tu sta se sogovornika strinjala, da je skrb za obe manjšini ena od prednostnih nalog obeh držav.

Gost se je srečal tudi z ljubljanskim nadškofom in slovenskim metropolitom dr. Francem Rodetom ter s predstavniki italijanske skupnosti v Sloveniji.

XXXII. študijski dnevi DRAGA 97

park Finžgarjevega doma,
Opčine, narodna ulica 89

Petek, 5. septembra 1997

Ob 17.00: Giorgio Banchig: **50 let po podpisu mirovnega sporazuma**
Analiza položaja slovenske manjšine v Italiji, stanje v krajevni ravni s posebnim ozirom na Benečijo, perspektive, ocena odnosov z Rimom in Ljubljano.

Sobota, 6. septembra 1997

Ob 16.30: dr. Andrej Bajuk: **Slovenija v evropskih integracijskih tokovih**
Perspektive slovenskega vstopanja v Evropo pod vidikom modernizacije državne uprave in preobrazbe finančnega sistema. Vloga civilne družbe in posameznika.

Nedelja, 7. septembra 1997

Ob 10.30: Klaus Einspieler: **Izvoljeno ljudstvo in narodi v svetem pismu**
Sveto pismo pravi, da je Izrael izvoljeno ljudstvo. Kaj naj to pomeni za Izraelove odnose do drugih narodov? Mar Izraelova izvoljenost razvrstitev pomen drugih narodov?

Ob 16.00: dr. Andrej Capuder: **Enoumje 2000**

Kaj nam obeta prihodnost, ali bolj ali manj prisilni jopič, ali pa bolj ali manj razvidno svobodo? Razmišljanje med evropskim in slovenskim prostorom.

V nedeljo, 7. septembra, ob 9.00 bo za vse udeležence sv. maša, ki jo bo daroval tržaški škof Eugenio Ravignani.

DSI - ul. Donizetti 3 - 34133 Trst - Tel. (00-39-40) 370846 - Fax (00-39-40) 633307

Kako zaščitijo države EZ svoja zemljišča

Zakonodaja Evropske zveze zahteva enako obravnavo vseh, je v svojem predavanju na temo Kako zaščitijo države Evropske zveze svoja zemljišča pred razprodajo tujcem opozoril predstojnik Inštituta za mednarodno pravo in mednarodne odnose univerze v Innsbrucku Waldemar Hummer in ob tem poudaril, da tudi Avstrija, ki je od leta 1995 članica EZ, kar zadeva ureditev vprašanj prometa z zemljišči in nepremičninami še ni uspela sprejeti ustreznega modela, vendar ima za ureditev na voljo petletno prehodno obdobje.

V navezavi na drugi odstavek 68. člena slovenske ustave, ki tujcem prepoveduje nakup zemljišč, je Hummer dejal, da bi ta

formulacija morala biti dovolj elastična in opozoril, da ne sme segati na področje omejevanja. Po njegovem mnenju tudi pridružitveni sporazum med Slovenijo in Evropsko zvezo v sebi skriva skrito diskriminacijo, saj je za tujce določeno število let bivanja v Sloveniji, preden jim je omogočen nakup zemljišča. Po oceni Hummerja to ne bi vzdržalo preverjanja pred Evropskim sodiščem. Predstavil je tudi primere iz nekaterih posameznih držav članic Evropske zveze in Švice, vendar ob tem opozoril, da ti modeli še niso prestali morebitne obravnave pred Evropskim sodiščem in jih je potrebno pred morebitnim prevzemom podrobno preveriti.

Mendoški maturantje gredo v Slovenijo

Predstavitve pred odhodom v Slovenijo

Teden predno odpotujejo v matično domovino, so absolventi Slovenskega tečaja za srednješolce predstavili načrt za to turnejo. Komaj dva meseca sta zadostila, da so se naučili tako bogat program.

Presenetili so nas s sijajnimi oblekami tukajšnje narodne noše: „gaucho“ in „paisana“. Namenili so se, da bo predstava obsegala pesmi v slovenščini, da jih bodo onkraj morja razumeli; folklorni ples pa naj bi bil argentinski, da bodo tudi nekaj „našega“ tam pokazali, češar nimajo možnosti videti vsak dan. Petje je pa bilo podano v obeh jezikih: slovensko in argentinsko.

Program se je začel z recitacijo „Martina Fierri“ pisatelja José Hernandeza. Recitiral je odlomke v španščini Tine Šmon. Pre-

Naj poudarim, s kakšnim globokim čustvom in odličnostjo so bile interpretirane popolnoma vse pesmi. Načrt celotnega programa, učenje petja in recitacij je oskrba ge. Angelce Šmon Bajda.

V drugem delu programa so predstavili tukajšnji folklorni ples. Naučil ga je Daniel Gómez, argentinski prijatelj naše skupnosti, ki se že nekaj let uči slovensko. Zato je tudi za uvod prebral v zelo dobri slovenščini pozdrav. Vsi smo začudeno poslušali iz ust avtohtonega človeka naš domači jezik in, kar je tudi nas presenetilo, močno vsebino njegovih besed. Izrazil se je tako:

„Rad bi Vam povedal, da mi je ta skupina mladih, ki jo boste videli plesati, v eno izmed največjih zadovoljstev tega leta. Začeli so brez vsakega znanja plesov in dosegli so neverjetno visok nivo, katerega bi katerakoli folklorna skupina dosegla v 6 ali 7 mesecih. Zahvaljujem se vsem, ki ste

vod v slovenščino, delo dr. Tineta Debeljaka, je recitiral - iste odlomke - Vladimir Triep. Spremljala sta na kitaro Ernest Bajda in Pavel Šmon.

V tem prvem delu programa so bile kombinirane recitacije s petjem. Nastopili so s pesmimi: „Vrba“ (France Prešeren); Magdalena Grintal; „Dramilo“ (Valentin Vodnik); Tone Štirn; „Pesem“ (Andrej Kokot); Urška Šmon; „Pesnice“ (Marko Pavček); Milena Šmon; „Domovina“ (Herman Germ); Matija Žumer; „Slovenski poet“ (Tone Kuntner); Natalija Arrigoni; „Ljubezen“ (Niko Grafenauer); Marjan Hirschegger in „Nekoga moraš imeti rad“ (Ivan Minatti); Erika Bajda.

Zapeli so vmes: „De mi esperanza“ (zamba), „Los 60 granaderos“, „Tonada del viejo amor“ (tonada), „Las dos puntas“ (cueca) in „Slovenija, od kod lepote tvoje“ (valček).

mi zaupali, in upam, da Vas nisem razočaral. To sem storil z namenom, da Vam povrnem za kulturno obogatitev, ki mi jo je dala Vaša skupnost, in s tem možnost, da govorim malo tega jezika, ki je tako težak, a bogat in poseben.

V resnici je bila zame čast delati s to skupino mladih. V tem kratkem času, ko sem jim spoznaval, sem jih vzljubil. Hvala Bogu - zastavljen cilj se je uresničil boljše, kot sem pričakoval.

Za konec Vam želim povedati, da je to, kar boste videli, sad velikih žrtev tako od moje strani kot od fantov in deklet“.

Izvrstni ples nas je v mislih sprehajal po celi Argentini, medtem ko so mladi zaplesali „Zamba“, „escondido“, „cueca“ in „cha-carera“. Posebne omembe je vreden fantov „zapateo“, krasno izvršen.

Kot eden izmed gledalcev moram reči, da smo bili obdarjeni s presenetljivim in zelo okusnim programom.

Na koncu je spregovoril v imenu Društva predsednik Davorin Hirschegger. Pohvalil je delo mladih, se veselil, da bodo na tej višini predstavljali naše mendoško občestvo v Sloveniji in jim rekel: „Vi ste naša pesem. Mi smo na vas ponosni!“.

Zaprl se je oder. Ko smo se pogledali, je bilo veliko od ganjenosti solznih oči.

Tončka Šmon

Končno so odpotovali

Prva skupina mendoških maturantov, ki potuje v Evropo, se je 28. junija odpeljala v njihovo duhovno domovino.

Prvič v Slovenijo! Prvič v deželo, o kateri so nam toliko pripovedovali, o kateri smo se učili, iz katere izhaja naš ljubi slovenski jezik. Dežela babice in deda, morda celo očka in mamice.

Poznali bodo sorodnike, skupaj s prijatelji se veselili in uživali slovensko zemljo.

Tudi je predviden obisk Rima, zibelke

MARJAN EILETZ

Kulturna ustvarjalnost Slovencev v diaspori

Predavanje v okviru prireditve Evropskega meseca kulture 3. junija 1997

V kratkem se bomo spominjali 50. obletnice množičnega naseljevanja Slovencev po tujih deželah vseh petih kontinentov, ko je vihra druge svetovne vojne in revolucije pljusnila v svet valove tisočev mož, žena in otrok, katere pa je božja previdnost obogatila z lepim številom kulturnih in javnih delavcev. Ti nesrečneži so se že po nekaj dneh izgnanstva, v begunskih taboriščih zgrnili okrog duhovščine in drugih pokončnih Slovencev, ko so še objokani zaradi novic o tragičnem poboju svojcev in prijateljev začeli ustvarjati najbolj dragocene kulturne prvine našega naroda: biltene s tiskano besedo, verska združenja in pevske zборе, kmalu še gledališča, likovne razstave in predavanja. Spet se je pokazala ta prastara in za Slovence tako blagodejna resnica odrešenja preko zgrnitve okoli križa in slovenske besede. Ta stalnica, ki je neizpodbitno dokazovala skozi dobro tisočletje naše zgodovine, kako se je naš narod ohranil notranje močen in v trpljenju prekaljen, je bila spet prisotna pri povojnih beguncih, ki so sestavljali nov val izseljenstva, slovenske diaspore.

Po preselitvi v tuje dežele so se že prve dni ustanjavljala društva, pevski zbori, slovenske osnovne šole in srednješolski tečaji. Pisatelji in pesniki so se povezovali v novih združenjih in okrog tiskanih publikacij, gledališčniki so postavljali na oder stotine slovenskih dram in komedij, mnoge od njih v emigraciji napisanih. Slikarji in kiparji so prirejali razstave in ustanjavljali umetniške šole, glasbeniki so nastopali, pisali razprave in komponirali izvirne skladbe. Filozofi in družboslovci so predavali, debatirali in učili misliti. Večsto ljudi je sestavljalo in še vztraja v tej kulturni armadi slovenske zdomske kulturne epopeje. Naš v Evropi živeč pisatelj, ko je govoril o izse-

ljencih in o mitu izgubljenega, je dejal: „Ti ljudje izlivajo ustvarjalne sokove v idiliko izgubljenih sanj, a se ne vtaplajo v brezsmiselnem hrepenenju. Zavestno ustvarjajo obrambna telesca, ki jih ohranjajo duševno in telesno zdrave, korajžno in umirjeno zazrte v neizmernost lepote slovenske umetniške duše... Postavili so se po robu negativnim posledicam razočaranja in frustracij iz preteklosti... Obdržali so se na površini in zaplavali nasproti tokovom, ki hočejo razbliniti sleherno raznarodovalno težnjo v tujih deželah...“

Trubarjev, Prešernov in Slomškov rod v diaspori! Danes, po skoraj petdesetih letih zamolčanja in nepoznanja ga matična domovina Slovenija počasi spoznava, priznava in sprejema nazaj v objem svojega kulturnega občestva. V tujini živeči Slovenci, eksistenčno priklenjeni na tujino, smo ponosni na ta naš del kulturne zgodovine. Kljub vraščanju v tuje dežele vztrajamo pri ohranjanju slovenske kulture ne le kot enega največjih simbolov in vrednot naše narodne samobitnosti temveč tudi kot življenjsko nujnost za ohranjanje celovite človekove osebnosti tretjim, četrtem ali bogve še kolikim rodovom, ki bodo vztrajali v svoji zvestobi slovenstvu. Teh rodov bo temveč, čim bolj bodo naši vnuki in pravnuki čutili, da jih v domovini, v njihovi očetnjavi, spremljajo ljudje istega rodu in, ki imajo zanje vedno odprta srca. Danes se obračamo na etično in narodnostno odgovornost svojih bratov v matični domovini, da nas podpro z razumevanjem, sodelovanjem, morda celo z delcem iste ljubezni in simpatije, ki jo izseljenci gojimo do vas. Naša in vaša pota se stekajo na dimenzijah srca. Pomagajte nam v našem boju za obstanek te najbolj dragocene vrednote: slovenska beseda, slovenska misel.

Zvon miru je privabil

Na Binkoštno nedeljo je „zvon miru“ na Šmarni gori privabil 70 naših delavcev, povratnikov iz Nemčije. Krasen majski dan, Marijino svetišče, praznik Svetega Duha in podobne življenjske izkušnje, vse to je udeležence srečanja povezovalo v veselo družbo verujočih pomlajenih kristjanov.

Šmarnogorski „zvon miru“, drugi največji zvon v Sloveniji (tehta 3.800 kg), je postal poseben simbol naših delavcev v Nemčiji, posebno še tistih na Wurttemberskem, saj se je misel nanj porodila prav v tej deželi. Leta 1983 ga je namreč podaril Šmarni gori Janez Blažič iz Vodice, ki je tedaj delal v Mercedesovih tovarnah v Sindelfingenu. Ta dogodek je registriral dnevnik Heilbronner Stimme pod naslovom „Čudež iz Sloveni-

je v Heilbronnu“ (tam so zvon ulili 15. aprila 1983), kar je bilo darovalcu gotovo v največje zadoščenje in priznanje. Pod čudežem je časnikar razumel „meniha na tekočem traku Daimlerjeve tovarne v Sindelfingenu“, Janeza Blažiča. Dogodek je posnela tudi nemška televizija, ki je našega Vodičana ponovno pokazala ob zvonu in komentator je zaključil oddajo z besedami: „Kje naj iščemo dobrega moža - Nemški rojaki, ki so za dogodek zvedeli, pa so se spraševali: „Ali je to mogoče, da en sam človek kupi zvon?“ Prav to dejstvo je posebej poudarila livarna Bacher iz Heilbronne: „To je bil prvi primer, da je en sam človek, delavec, kupil zvon“.

Blažič je novi zvon ob napisu „Zvon miru“ sam odpeljal v Slovenijo, ko se je prej od njega poslovila slovenska župnija v Stuttgartu. Pred televizijo je dejal: „Sem kristjan in v smislu evangelija je oznanjati mir. Ta zvon naj označi mir: v ljudeh samih, med našim narodom in povsod po svetu“.

Namen „malega binkoštnega srečanja“ na Šmarni gori je bil prisluhniti „zvonu miru“. Po maši je Blažič na kratko podal zgodovino šmarnogorskega svetišča in njenih umetniških lepote. Po odhodu z gore smo si v šmartinskem župnišču ogledali film o življenju Slovencev na Wurttemberskem v letih 1970 do 1980. Ob slovesu smo si zaželeli, da bi prišlo še do takih binkoštnih srečanj, kot je bilo letošnje na pobudo nekdanjega slovenskega duhovnika v Stuttgartu, Cirila Turka.

naše vere. Sprejel jih bo Sveti Oče v romarski avdienci. To bodo nepozabni trenutki!

Na letališču je veseli živžav. Objemi, poljubčki, solze veselja, pozdravi in pripombe. Srečni obrazi in slovo. Z Bogom!

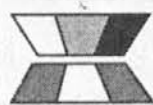
Hvala ti, Gospod, da si nas obdaril s to priložnostjo! Hvala staršem za pomoč!

Absolventom: Eriki Bajda, Nataliji Arrigoni, Matiju Žumerju, Ernestu Bajdi, Urški Šmon, Mileni Šmon, Tonetu Štirnu, Marjanu Hirscheggerju, Magdaleni Grintal, Pavlu Šmonu, Vladimirju Triepu, Tinetu Šmonu in voditeljici Angelci Bajdi želimo vse dobro.

Srečno pot in srečno nazaj! Bog z vami!

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI MENDOZA

KOBARID- Predstavili so še eno novo knjigo o zgodovini tega mesta z naslovom Kobarid. Gre za zbornik, ki ga je napisalo enajst avtorjev, z namenom ohranitve in obuditev spomina na preteklost od prazgodovine do leta 1991. Knjiga predstavlja čas, ki je zaznamoval Kobaridsko: skozi mirna in vojna leta, razcvet in propad krajev, ljudi in kulture ob Soči in Nadiži, in na vse to so nujno vplivali dogodki v širšem prostoru in v stoletju dveh svetovnih vojn. V slogu nekdanje politične propagande pa so prikazali tudi mnoge dogodke iz druge svetovne vojne, torej državljanske vojne na Slovenskem, ki jo je Komunistična partija Slovenije razširila tudi na Primorsko in v Soško dolino.

LJUBLJANA - V razstavnici dvorani Narodno univerzitetne knjižnice (NUK) so odprli razstavo del in prepisov pisem slovenskega misijonarja Friderika Ireneja Barage (ter knjig in člankov o njem) z naslovom Eno je potrebno, kar je bilo med drugim tudi njegovo škofovsko geslo. Razstava bo odprta do 18. julija. Na razstavi v NUK so predstavljena Baragova originalna dela (skupno NUK hrani 15 njegovih prvih izdaj), prepisi Baragovih pisem sestri Amaliji ter knjige in članki, ki govorijo o Baragi in njegovem delu kot misijonarju, jezikoslovcu in etnologu. Slikovni del razstave predstavljajo risbe slikarja Franceta Goršeta, ki je v 60. letih narisal poseben ciklus risb z naslovom Po Baragovi deželi. Tudi je razstavljena vrsta publikacij in knjig o Baragi iz Argentine.

LJUBLJANA - V Križankah je uradno končal Evropski mesec kulture Ljubljana 1997, ki je s prek 250 prireditvami na številnih odprtih in zaprtih prizoriščih v slovenski prestolnici potekal vse od 15. maja. Omenjena prireditev je bila koncert pod častnim pokroviteljstvom Evropskega združenja festivalov, na katerem so nastopili Simfonični orkester RTV Slovenija z dirigentom Antonom Nanutom, Slovenski komorni zbor, Consortium musicum z zborovodjem Mirkom Cudermanom ter solisti pianistka Dubravka Tomšič, sopranistka Ana Pugar Jerič, mezzosopranistka Božena Glavak, tenorist Franko Robinšak in basbaritonist Marko Fink. Enako kot začetek meseca kulture so tudi njegov konec naznanili mestni ter-obmestni-cerkveni in drugi

zvonovi, in sicer s koncertom mesta zvonov: Instabilis clAmor - Ljubljani Ljubljani, katerega avtorji so španski umetnik Llorenç Barber, Studio za tolkala ter študentje z ljubljanske Akademije za glasbo in Teološke fakultete.

CERKLJE NA GORENJSKEM - Učenka Eva Zajc Sobočan je po odločitvi mednarodne strokovne žirije natečaja Oblikujmo znamko prihodnosti narisala najboljši osnutek znamke in s tem osvojila prvo nagrado na slovensko-italijanskem natečaju, s katerim so otroke, stare od 8 do 13 let, v okviru projekta Evropa 2000 povabili, naj predstavijo svoje zamisli za znamke leta 2007. Nagrajenko je žirija izbrala med avtorji najboljših sto likovnih izdelkov; sicer pa se je natečaja udeležilo več kot 4400 mladih ustvarjalcev (2930 iz Slovenije in 1500 iz Italije). V prvem predverju Cankarjevega doma sta slovenski in italijanski predsednik, Milan Kučan in Oscar Luigi Scalfaro, kot častna pokrovitelja odprla razstavo najboljših predlogov natečaja, pripravljeno v okviru projekta Evropa 2000.

LJUBLJANA - Predsednik RS Milan Kučan je ob 70-letnici za znanstveno, strokovnoorganizacijsko in vodstveno delo ter za utrjevanje ugleda Slovenije v svetu odlikoval predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti, akademika Franceta Bernika, z zlatim častnim znakom svobode RS.

LJUBLJANA - Letošnja raziskava Socialno prostorski vplivi avtocest v Sloveniji je pokazala, da se slovenska javnost zavzema za hitro gradnjo avtocest; ob tem pa naj bi upoštevali ekonomske zmogljivosti, visoke okoljske varovalne ukrepe ter predvsem potrebe in želje tistih, ki so zaradi gradnje neposredno prizadeti.

SEŽANA - Na novozgrajeni cestninski postaji v Danah pri Sežani so začeli pobirati cestnino. Vozniki osebnih vozil morajo za nekaj več kot osemkilometrski odsek avtoceste med Divačo in Danami odšteti 45 tolarjev. V Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS) načrtujejo, da bodo do konca poletja novozgrajeno cestninsko postajo v Danah opremili tudi s sistemom avtomatskega brezgotovinskega cestninjenja (sistem ABC).

LJUBLJANA - Botanični vrt Univerze v Ljubljani na Ižanski cesti, ki deluje že od leta 1810 naprej, si zaradi nezmožnosti širitve na sedanji dva hektarja veliki lokaciji prizadeva za izgradnjo novega vrta pod Rožnikom v okviru Biološkega središča (nasproti živalskega vrta), ki naj bi imel 36 hektarjev površin, doslej pa je odkupljenih 20 hektarjev. Vodja Botaničnega vrta Jože Baycon se je zavzel za številčno in kadrovske okrepitve ter urejeno dolgoročno financiranje iz državnega proračuna. Botanični vrt namreč po 187 letnem delovanju danes ne dobi niti tolarja rednih sredstev za vzdrževanje in obnavljanje nasadov.

PREKMURJE - V slovenski žitnici - v Prekmurju je v nedeljo, 13. julija divjalo hudo neurje s točo in katastrofalno, tudi stoodstotno prizadelo poljščine in vrtnine na Goričkem in Ravenskem. Dokaz za to, kolikšno moč je imel vihar, ki je v beltinskem parku izruval ali polomil nekaj sicer trdoživih in redkih stolistnih dreves, je na našem posnetku (Večer).

Praznik Slovenske šole

Pohiteli smo s praznovanjem sv. bratov Cirila in Metoda, zavetnikoma naše šole in praznik predstavili na nedeljo, 22. junija. To zato, ker učiteljica petja spremlja srednješolce na obisk v Slovenijo in odide v kratkem.

Izredno prijazen in zanimiv je bil prikaz učencev osnovne šole, ki so najprej v dvorani pogostili vse navzoče s slaščicami, nato pa stopili na oder. Pred njimi so stali lepi otročki vrtca.

Začetni pozdrav je podala voditeljica osnovne šole Lenčka Božnar. Posebno se je zahvalila vodji petja Angelci Bajda, ki je pripravila in nosila skrb celotnega programa.

Najprej so zapeli štiri pesmi učenci vrtca ter 1. in 2. razreda. Neverjetno so korajžni za petje in izvrstno obvladajo besedila pesmi.

Nato so zapeli učenci višjih stopenj, katerim je tudi za čestitati. Predstavili so sedem pesmi: tri s spremljavo lahkih instrumentov za otroke, na katere so sami igrali.

Vse pesmi je naučila in spremljala na klavir Angelca Bajda.

Med petjem so učenci razlagali v spisih in poezijah življenje in delo bratov Cirila in Metoda. Vsi se jima skozi celo leto priporočamo, naj izprosita razsvetljenje za učenec in pomoč pri delu vzgojiteljev.

T.Š.

Romanje v San Nicolás in sestanek

Sanmartinska Zveza žena mati in še nekaj drugih naših se je 16. junija v jutranji uri odpravilo na romanje v San Nicolás. Čeprav je bilo oblačno nebo, vendar ves dan ni deževalo. Po lepi vožnji in presenetljivo prazni cesti smo se v treh urah približali novemu svetišču. Vožnjo smo porabile za molitev in petje, pa tudi nekaj ogledu okolice. Po razorani zemlji je bilo vse polno luž, potočkov in potokov. Pasle so se krave, nekaj konj in ovac in kmetje so pozabili na dolge dni suše, ko so se zastoni ozirali v nebo...

Najprej smo pri stranskih vratih pozdravili Rožensko Marijo, po opoldanski uri pa je naš dr. Jure Rode, ki se je pripeljal z nami, imel v spodnji kapeli mašo. Po maši smo se zbrali v romarskem prostoru, kjer smo pomalicali, po drugi uri pa smo se spet zbrali v cerkvi in molili Mariji

v čast in v njeno pomoč. Kakor je bila dopoldne polna cerkev, tako smo bili tokrat sami. Točno ob tretji uri nas je prišel iskat naš avtobus in veselo razpoloženi smo se spet napotili priti domu.

19. junija je imela Zveza svoj sestanek, ki ga je posvetila našim mrtvim domobranecem. Povabila je medse g. Emila Cofa, ki je povabilo prijazno sprejel. Pripovedoval je v takratnih razmerah, o lastni skušnji. Potem pa so ga članice marsikaj vpraševale. Zunaj je bil neprijazen jesenski večer, v Domu pa je skupina žena obujala spomine na tisto daljno pomlad, okrvavljeno s potoki nedolžne krvi vseh padlih dragih, po različnih koncih naše uboge domovine.

Molite bratje, naj Bogu bo prijeten dar..., dar tistega, kar so imeli - svoje življenje!

17. julija se Zveza spet zbere, dobrodošle!

Tudi Urugvaj ima trg RS

V glavnem mestu Urugvaja, Montevideu, so 29. junija slovesno poimenovali Trg Republike Slovenije. Na trgu so odkrili spominsko obeležje, na katerem so zemljevid Slovenije, datum razglasitve njene neodvisnosti in nekaj drugih podatkov o Sloveniji. Razglasitvi je sledilo srečanje v slovenskem klubu, kjer je vodstvo kluba slovenskemu veleposlaniku prof. dr. Janezu Žgajnarju predstavilo delo in načrte v Urugvaju življenjskih Slovencev.

Tako se je vrsti cest in trgov s slovenskimi imeni v republiki Argentini pridružil še trg v sosednji državi Urugvaj, kjer živi že dolgo vrsto let veliko Slovencev, predvsem iz Prekmurja.

Primorska

V zvezi z razširitvijo vidnosti slovenskega programa RAI je novi ravnatelj deželnega sedeža RAI za Furlanijo-Julijsko krajino Giuseppe Carozzo je v pogovoru s predstavnikoma Slovenske skupnosti (SSK) zagotovil, da bodo televizijski sporedi RAI v slovensčini kmalu vidni tudi na goriškem in tržaškem Krasu. Iz vidnosti televizijskih sporedov RAI v slovensčini je še vedno izključena videmska pokrajina. Predstavnik SSK se ob tem zavzema za nadaljnjo krepitev avtonomije slovenskega programa, kar jim je novi ravnatelj tudi zagotovil. Kar pa zadeva videmski problem, pa je Carozzo dejal, da bi ga najlažje rešili v okviru projekta čezmejnne televizije, ki je strateškega pomena tudi za RAI.

Osebnosti

Rojstva: V družinah Alenke Bajuk in Davida Salinasa se je 31. maja rodila hčerka **Marija Eugenia**; dalje Lidije Podestá in Marka Ignacija Bajuka, 2. junija, sinček **Tomaž**; Lilijane Buccella in Jurija Bajuka, 7. junija, hčerka **Valerija**, ter Caroline Pelliza in Bernarda Bajuka, 17. junija hčerka **Amparo**. Na ta način sta Vera Ašič in Marko Bajuk v dobrih dveh tednih povečala kar za štiri število svojih vnukov. **Čestitamo!**

Poroka: V Mendosi sta se 5. julija poročila **Tomaž Kočar** in **Ana Ferreras**. Za priče so jima bili starši Carlos A. Ferreras in Ana M. Moya ter Lojze Kočar in Ana Sparhagl. **Čestitamo!**

Smrt: V ZDA, kjer se je nahajala občasno, je v soboto 12. julija umrla bariloška rojkinja **Sonja Omerzu (38)** po zelo težki boleznini. **Naj počiva v miru!**

Titularni profesor: Na fakulteti za Politične vede buenosaireske katoliške univerze (Universidad Católica Argentina), je bil dr. **Andrej Fink** imenovan za **titularnega profesorja** v predmetu „Zgodovina diplomacije in mednarodnih odnosov“. Dr. Fink poučuje ta predmet že od leta 1981.

Čestitamo k visokemu imenovanju!

MALI OGLASI

Lepo sobo v Ljubljani oddajam za julij in avgust - Tel. (Bs. As.) 658-0154 in (Ljubljana) (061) 316-542
ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

LETALNI TOR   Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
 LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

PSIHOLOGINJA

Lic. Marjana Volovšek, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadstr. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ARHITEKT

Arh. Jure Vombergar - občinski načrti, vodstvo gradbenih del - Av. Gaona 2776, Haedo - Tel.: 443-7385

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm.é. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm.é. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4 - za enkratno objavo, za vsak mesec - 4 številke - \$ 12.-

SDO

vabi na

SFZ

XXVIII. Mladinski dan v San Martinu

v nedeljo, 20. julija

ob 8,45 sv. maša
 10,00 začetek tekmovanja
 13,00 kosilo
 18,00 kulturni program
 nato prosta zabava s sodelovanjem orkestra

DRUŠTVO SLOVENSKA VAS

praznuje svojo

45. OBLETNICO

v nedeljo, 27. julija.

Ob 9. uri sv. maša
 12,30 skupno kosilo
 16. kulturni program: „Daritev bodi ti življenje celo“
 Slavnostni govornik: Tone Mizerit
 Odrski prikaz: „Ta nori svet ali Micka se ženi“.

Prosta zabava.

Lepo vabljeni!

OBVESTILA

PETEK, 18. julija:

Seja Medorganizacijskega sveta v Slovenski vasi ob 20. uri.

SOBOTA, 19. julija:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri.

NEDELJA, 20. julija:

V Slomškovem domu ob 11. uri predavanje Marjana Loboda: „Vtisi iz Slovenije“.

NEDELJA, 27. julija:

45. obletnica društva Slovenska vas s celodnevno prireditvijo.

SREDA, 6. avgusta:

Ob 15. uri seja ZSMŽ, ob 16,30 uri razgovor z gospo Rezi Marinšek.

SOBOTA, 9. avgusta:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri.

SLOMŠKOV DOM

Nedelja, 20. julija, ob 11. uri

„Vtisi iz Slovenije“

Predava Marjan Loboda
 Prisrčno vabljeni!

KLEIBER POKLONIL HONORAR ŠKOFIJSKI GIMNAZIJI

Sloviti glasbeni umetnik Carlos Kleiber, ki je 6. junija dirigiral Slovenski filharmoniji na slovesnem koncertu, ki ga je Cankarjev dom posvetil v čast Evropskemu mesecu kulture, je ob odhodu iz Ljubljane svoj honorar poklonil Škofijski klasični gimnaziji v Šentvidu. Zagotovo najbolj cenjen in iskan dirigent na svetu je ob slovesu v odlični slovenščini povedal, da mu je bilo v veliko veselje dirigirati Slovenski filharmoniji, da ima zelo rad Slovenijo, saj je poročen s Slovenko, ter da se v svoje Zasavje vedno znova rad vrača. Na slavnostno izročitev zneska škofijski gimnaziji gimna-

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
 Director: Valentín B. Debeljak
 Propietario:
 Asociación Civil Eslovenia Unida
 Redacción y Administración:
 RAMON L. FALCON 4158
 (1407) BUENOS AIRES
 ARGENTINA
 Teléfono: (54-1) 636-0841
 Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
 Tine Debeljak ml.
 Uredniški odbor:
 Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
 Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
 za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
 Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
 (1101) Buenos Aires - Argentina

ziji, so od medijev prišli samo predstavniki verskih medijev Družine, Ognjišča in TV3. Za druge to ni bilo zanimivo, posebno pa še, da se mednarodni slavni dirigent zanima za vero in Cerkev.

K svojemu Gospodu, kateremu je zvesto služil vse življenje, je odšel gospod

Rudolf Hirschegger

naš zvesti dolgoletni sodelavec.
 Naj mu Gospod bogato povrne vse to delo!
 Molimo zanj!

SVOBODNA SLOVENIJA

„Po svoji pravičnosti me reši in osvobodi, o Gospod!“

Z globoko žalostjo sporočamo vsem znancem in prijateljem, da nas je 5. julija 1997 v 80. letu starosti zapustil mož, očka, dedi, praded, gospod

RUDI HIRSCHEGGER

Hvala vsem, ki so ga prišli kropiti in spremljali k večnemu počitku z molitvijo in pesmijo. Posebna zahvala g. Jožetu Hornu za tolažilne besede in daritev sv. maše ter inž. Marku Bajuku za poslovljne besede.

Pokopali smo ga na pokopališču „Parque Jardín Mendoza“
 Priporočamo ga v molitvi!

žalujuci: žena: Mari,
 sin: Davorin,
 hčerke: Marija, Marta, Anka in Helena,
 snaha: Ani,
 zeti: Janez, Jorge, Miguel in Jure,
 vnuki: Ivan z ženo Sonjo, Vesna z možem Nestorjem, Astrid z možem Pavlom, Davorin, Boris, Narte, Gabrijela, Silvina, Veronika, Avguštin, Friderik, Zofija in Nikolaj,
 pravnuki: Michelle, Gašper, Federico, Marija Cecilija, Erika, Helen in Valerija,
 sestre: Zalka in Mari z družinama,
 brat: Ernest z družino
 in ostalo sorodstvo.

Mendoza, Buenos Aires, Bariloche, Cleveland, London, Slovenija.

Slovenska kulturna akcija

V soboto, 26. julija, ob 20. uri bo v mali dvorani Slovenske hiše

predstavitve knjige Stanka Kocipra:

Kar sem živel

Predstavitve in koreferati: arh. Marjan Eiletz in g. Marjan Loboda

II. ORIENTACIJSKI TEČAJ

Mladinski odsek Zedinjene Slovenije

lepo vabi vse slovenske dijake, ki letos končujejo srednjo šolo, da se udeležijo srečanj, kjer bodo preko različnih testov, posvetovanja ter zaključnim osebnim pogovorom, odkrili ali potrdili svoje poklicne sposobnosti. Ta srečanja pod strokovnim vodstvom gospe lic. Metke Praprotnik Luna, se bodo vršile v mesecu avgustu (tako po vrnitvi srednješolske skupine s potovanja v Slovenijo).

Točen datum bo še objavljen.

Za podrobnejše informacije in vpis

kličite na telefonske številke 627-4242 (Vivod) ali 651-5354 (Hribar).

SLOGA VAM DAJE LEPE MOŽNOSTI

Da bodo vaši prihranki naloženi varno in donosno, se obrnite na nas.

656-6565

je številka za vse informacije. Kličite nas!

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!